

Energiekrant 07/08

→ Deze uitgave wordt u aangeboden door uw verhuurder of gemeente

Energiebesparen: goed voor het milieu en goed voor uw portemonnee

Energie staat hoog op de agenda. Steeds meer mensen maken zich zorgen over de verandering van het klimaat door de uitstoot van broeikasgassen. De opwarming van de aarde en het stijgen van de zeespiegel kunnen wereldwijd grote problemen veroorzaken. De voorraden olie, gas en kolen beginnen kleiner te worden. De kosten voor gas en elektriciteit zijn al hoog en de kans is groot dat de energieprijzen de komende jaren alleen maar hoger worden.

Uw verhuurder of gemeente biedt u deze krant aan. De woningcorporaties, verenigd in Aedes, hebben aan de samenleving beloofd de komende jaren energie te zullen besparen. De verhuurders zullen meer woningen isoleren en oude verwarmingsketels vervangen door zuinige verwarmingsketels. U mag uw verhuurder daarop aanspreken. Zelf kunt u ook uw steentje bijdragen. Hoe? Dat leest u in deze energiekrant. De energiekrant geeft u informatie over welke mogelijkheden u hebt om energie te besparen en hoe u uw energierekening kunt verlagen. Dat is goed voor uw portemonnee en goed voor het milieu.

Dit figuur laat zien hoeveel euro huishoudens gemiddeld per jaar aan energie betalen. Het grootste bedrag besteden we aan het verwarmen van het huis en aan warmwater.

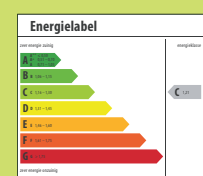

GEMIDDELD KOSTEN ENERGIEVERBRUIK IN EURO'S PER JAAR

ENERGIETIP 1

Wassen op 60 graden kost twee keer zoveel energie als wassen op 40 graden. Wassen op 90 graden zelfs drie keer zoveel. Stel dat u 250 wasbeurten per jaar doet (vijftig op 40 graden, tweehonderd op 60 graden). U bespaart minstens 20 euro per jaar als u voortaan op 40 graden wast. Moderne wasmiddelen werken namelijk ook uitstekend op 40 graden.

Op 1 januari 2008 krijgen woningen een energielabel. Dit label is bedoeld om energiebesparing te stimuleren. U leest er meer over op pagina 2.

2

Dennis Mulder, bekend van het RTL-televisieprogramma Woon & Klusmagazine, houdt in zijn doen en laten ook rekening met energiebesparing. 'Niet voor het geld, maar omdat ik mijn kinderen een schone toekomst wil geven.'

2

Huurders van de Veerkamp in Ravenstein zijn goed te spreken over de manier waarop hun woningen energiezuiniger zijn gemaakt. Wat er is gedaan en wat het oplevert, leest u op pagina 3.

Verspreid door de krant staan allerlei tips. Tips die goed zijn voor het milieu en goed voor uw portemonnee. Ook vindt u wetenswaardigheden waar u uw voordeel mee kunt doen. Wist u bijvoorbeeld dat...

3

4

Advies op maat via internet

Als u zelf wilt zien wat uw mogelijkheden zijn om energie te besparen en een advies op maat wilt, kunt u naar de website www.energielastenverlager.nl gaan.

U KUNT HONDERDEN EURO'S PER JAAR BESPAAREN OP ENERGIE

Een groot deel van uw woonlasten zijn kosten voor gas, elektriciteit en warmte. In een gemiddeld huishouden bedraagt de jaarlijkse energierekening zo'n 2.000 euro. U kunt uw energiekosten eenvoudig verlagen. Minder energie verbruiken is ook goed voor het milieu.

Energie besparen is niet moeilijk als u weet waar u

op moet letten. De 'Energie-lastenverlager' biedt u daarbij de helpende hand.

HOE WERKT HET? De Energielastenverlager bestaat uit acht onderdelen. Ieder onderdeel geeft een schatting van wat u kunt besparen in een gemiddelde situatie.

Als u begint met het invullen van uw profiel, krijgt u per onderdeel een schatting die past bij uw situatie. U kiest zelf met welk onderwerp u begint. Ieder onderdeel bevat

informatie en adviezen over energiebesparing. Als een advies u aanspreekt, kunt u dit selecteren. Op dat moment gaat uw bespaarteller lopen.

UW PERSOONLIJKE BESPAARADVIES

Als u klaar bent, kunt u alle adviezen en tips die u hebt gekozen uitprinten en heeft u uw persoonlijke advies over energiebesparing in huis. Kijk dus op www.energielastenverlager.nl voor uw persoonlijk advies.

ENERGIETIP 2

Met iedere graad die u de thermostaat lager instelt, bespaart u gemiddeld 7 procent op uw energiegebruik voor verwarming. Wanneer u gewend bent om 21 graden of meer te stoken, kan twintig graden nog steeds comfortabel zijn. Maar het scheelt wel veel geld op uw energierekening. Een gemiddeld huishouden kan met een graadje minder jaarlijks ruim 50 euro besparen.

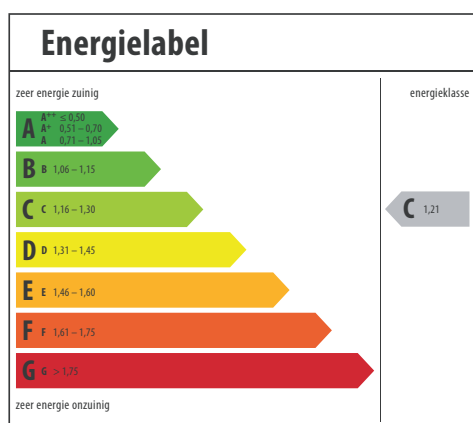
1

Energie label

Op 1 januari 2008 krijgen woningen een energielabel. Het energielabel geeft aan hoe energiezuinig de woning is. Het label is bedoeld om energiebesparing te stimuleren. Huurders krijgen een indicatie van wat zij ongeveer kunnen verwachten van het energieverbruik, bij normaal gebruik, van de woning die zij gaan huren. Het label ziet er ongeveer zo uit als het energielabel voor koelkasten en andere elektrische apparaten.

Woningcorporaties zijn momenteel druk bezig met de voorbereidingen voor de invoering van het energielabel. Ze moeten alle woningen in kaart brengen. Hoe goed is de isolatie van de woning, hoe zuinig zijn de apparaten voor de verwarming en de ventilatie? Vanaf 1 januari 2008 zal een deel van de huurwoningen een energielabel hebben. En op 1 januari 2009 moeten alle woningcorporaties voor alle vrijkomende huurwoningen een energielabel kunnen laten zien.

Het label loopt van A (zeer energiezuinig) tot G (zeer energieonzuinig). Bij een vrijkomende huurwoning kunt u in één oogopslag zien of de te verwachten stookkosten van deze woning lager of hoger dan gemiddeld zullen uitvallen. Sommige verhuurders zullen u ook informatie geven over hoeveel euro u ongeveer kwijt zult zijn aan stookkosten. U kunt dan eventueel een afweging maken of u kiest voor een huurwoning met een lagere huur en hogere stookkosten, of voor een woning met een hogere huur en wat lagere stookkosten. Uw energieverbruik en stookkosten hangen natuurlijk ook af van hoe u de woning en apparatuur gebruikt en hoe vaak u thuis bent. U kunt verderop in deze krant lezen wat u zelf kunt doen om energie te besparen in huis.

Huurdersorganisaties kunnen de energielabels gebruiken om te overleggen met de verhuurder over een aanpak van de stookkosten en de kwaliteit van de woningen.

Het label geeft een beschrijving van hoe de woning nu is en het bevat een advies. Het advies bestaat uit een lijst van maatregelen om de woning energiezuiniger te maken. De bedoeling is dat verhuurders gestimuleerd worden om alle huurwoningen energiezuinig te maken. De verhuurder is niet verplicht om het advies op te volgen.

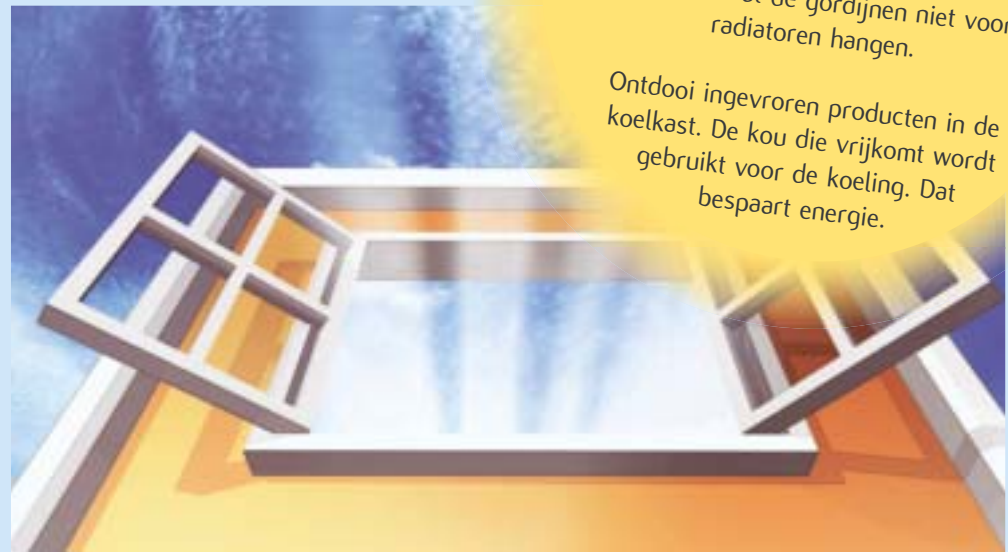
Momenteel maken veel verhuurders plannen om woningen die minder goed geïsoleerd zijn en/of een verouderde verwarmingsinstallaties hebben, zuiniger te maken. De verhuurders zullen daar vaak wel een huurverhoging voor vragen om de investeringen weer voor een deel terug te verdienen. Daar staat tegenover dat de stookkosten lager zullen zijn. Doelstelling van de verhuurders is hierbij nadrukkelijk dat de besparing op de stookkosten hoger is dan de huurverhoging. Neem contact op met uw verhuurder om na te vragen of er ook voor uw woning plannen gemaakt worden.

ENERGIETIP 3 EN 4

Zeker als uw huis geen dubbele beglazing heeft, gaat via de ramen veel warmte verloren. Sluit 's avonds de gordijnen en houd zo de warmte binnen. Zorg ervoor dat de gordijnen niet voor de radiatoren hangen.

Ontdooi ingevroren producten in de koelkast. De kou die vrijkomt wordt gebruikt voor de koeling. Dat bespaart energie.

Vochtig in huis? Ventileren!

Rafika woont met haar man en twee dochters in een gezellige bovenwoning in een kleurrijke wijk in Utrecht. Haar woning is samen met veel andere woningen in de wijk een aantal jaren geleden volledig gerenoveerd. De woning van Rafika heeft sinds de renovatie overal dubbele beglazing gekregen, de voor- en achtergevel zijn geïsoleerd en ook het dak van de zolder is geïsoleerd. Een hele verbetering vergeleken bij de situatie daarvoor. Het huis is veel comfortabeler geworden: geen tocht meer door naden en kieren en een veel lagere energierekening!

Er is echter wel een nieuw probleem ontstaan. Rafika vertelt: 'Sinds de verbouwing, merk ik wel dat het in huis veel vochtiger is geworden. Voor mijn dochter die astma heeft, leverde dat veel problemen op. We hebben aan de woningbouwvereniging gevraagd wat we eraan konden doen. Deze adviseerde ons om de roosters zo veel mogelijk open te laten staan, zodat de vochtige lucht daaruit kan ontsnappen. En om dagelijks minimaal een kwartier te luchten. Wist je dat een gemiddeld gezin dagelijks 10 liter vocht produceert? Dat moet dus een uitweg vinden.'

Mensen denken vaak dat het niet goed is om te ventileren terwijl de verwarming aanstaat. Dat dacht Rafika ook: 'En ik dacht nog wel dat het energievervalsing was, die roosters open. Maar dat is dus niet zo. De droge lucht die je overhoudt, verwarmt makkelijker dan vochtige lucht. Maar het is vooral ook beter

Tips

- Voortdurend ventileren via open ventilatieroosters of een open klepraampje is de makkelijkste manier van ventileren en helpt vochtproblemen in huis voorkomen.
- Elke dag een kwartiertje luchten, levert gemakkelijk extra luchtverversing.
- Kook met de deksels op de pannen om waterdamp te verminderen; droog bij het dweilen de vloer goed na met een trekker.
- Ventileer extra tijdens het douchen, tijdens koken en bij het gebruik van een condenswasdroger.

voor het klimaat in huis. Mijn dochter heeft al veel minder last van haar luchtwegen. Ik heb zelf ook op internet gekeken, waar je een toets kunt invullen om te kijken of er voldoende ventilatiemogelijkheden in je woning zitten. We hebben daarna zelf een afzuigkap laten plaatsen boven het fornuis, die hadden we eerst niet. De lucht in huis voelt nu een stuk beter aan. Daar heeft niet alleen mijn dochter profijt van, maar wij allemaal.'

Wilt u ook weten of uw woning voldoende ventilatiemogelijkheden heeft, kijk dan op www.woonbond.nl. Daar vindt u een 'toetslijst ventilatie', een handig hulpmiddel om na te gaan of uw woning voldoende geventileerd wordt.

'Ik steek energie in het milieu'

Een paar jaar geleden heb ik een stukje grond gekocht. Daarop heb ik ons huis gebouwd. Bij het ontwerpen ervan wilden we zo veel als mogelijk rekening houden met het milieu. Daarin zijn wij behoorlijk ver gegaan. Op het dak ligt 12 vierkante meter zonnepaneel. Daarmee wekken we schone stroom op. Genoeg om bijvoorbeeld het extra verbruik van de waterpomp van het grijswatersysteem te compenseren. Met dit systeem vangen we het regenwater op. Dat water wordt vervolgens opgepompt om de toiletten mee door te spoelen. Dat scheelt een slok op een borrel aan duur, gezuiverd, schoon water. Als je namelijk één keer een toilet doorspoelt, gebruik je al gauw

zes liter water! En dat verdwijnt in het riool. Zonde toch!

Ik heb ook wat aan de CO₂-uitstoot van ons huis gedaan. Ik heb namelijk een warmteterugwinunit geïnstalleerd. Hiermee wordt de warme lucht uit de woning afgezogen. Die warmte wordt vervolgens gebruikt om de koude, frisse lucht weer op te warmen. Eigenlijk is het een omgekeerde koelkast. Met zo'n unit gebruik je een stuk minder energie en dat scheelt je dus behoorlijk in je stookkosten.

Alles bij elkaar hebben we flink geïnvesteerd en ik weet nu nog niet precies hoeveel het allemaal gaat opleveren, want we wonen er nog niet

zo lang. Ik schat in dat onze energierekening ongeveer de helft lager wordt. Maar daar doe ik het eigenlijk niet voor. Ik steek energie in het milieu omdat ik mijn kinderen een schone toekomst wil geven.

Niet iedereen kan doen wat ik heb gedaan. Dat snap ik natuurlijk ook. Maar je kan het ook klein en simpel aanpakken. Gloeilampen bijvoorbeeld. Doe die dingen de deur uit! In Australië zijn ze al verboden. Water kan je besparen door kleine rubberen waterbesparingen op je doucheslang te monteren. Je vindt ze in elke bouwmarkt bij de kranenafdeling. Een klusje van niets. Zelfs als je niet handig bent. Verder is het echt

niet nodig om elke zaterdag je auto te wassen. Als die echt gewassen moet worden, gebruik dan – voorzichtig – een hogedrukpomp. Die gebruikt veel minder dan een waterslang. En voor de romantici onder ons: steek 's avonds een stuk of tien kaarsen aan. Die geven niet alleen fantastisch mooi licht, maar ook behoorlijk wat warmte af. En gezellig dat het is... wij doen dat thuis heel vaak!

Dennis Mulder

Dennis Mulder is bekend van het RTL-televisieprogramma Woon & Klus Magazine

Huurders goed te spreken over energiezuinige woningen

Rond het dertigste levensjaar van een woning staat over het algemeen projectmatig onderhoud op de planning. Een mooi voorbeeld is De Veerkamp in Ravenstein. Daar stond eind 2005 een 'grote beurt' gepland voor honderd huurwoningen. Ook de woning van Jos van de Wolk werd onder handen genomen. Zijn woning werd niet alleen opgeknapt, maar ook energiezuiniger gemaakt. Voor alle bewoners betekende het project veel meer dan wekenlang herrie, stof en overlast. Want zonder huurverhoging kunnen zij voortaan rekenen op veel lagere energielasten.

Niet alleen de kozijnen, ook de woonomgeving is opgeknapt.

Een goede voorbereiding is het halve werk, vindt Woonmaatschappij Maasland, eigenaar van De Veerkampwoningen. Daarom krijgen de bewoners tegenwoordig eerst een dvd met de titel "Herrie, stof en overlast". Deze verhelderende film is deels opgenomen tijdens de 'grote beurt' van De Veerkamp. Door deze film kunnen de bewoners zich ruim voor de start van een onderhoudstraject goed voorbereiden op wat de wijk gedurende een periode van circa een jaar te wachten staat.

BLIJVEN LUISTEREN

Er wordt van de bewoners heel veel geduld en vooral veel flexibiliteit gevraagd bij zo'n omvangrijk project. Ga er maar aan staan als je drie weken lang vreemden in je huis hebt die de boel overhoop halen en zorgen voor lawaai en rotzooi. Want tijdens het projectmatig onderhoud in De Veerkamp werd werkelijk alles

onder handen genomen. Van het dak tot de meterput en van de keuken tot de badkamer (zie kader). 'Een uitgebreide informatiebrochure en de mogelijkheid om een modelwoning te bezichtigen voordat het project van start ging, hebben op voorhand al veel van onze vragen beantwoord', vertelt huurder Jos van de Wolk. 'En degenen die het echt niet aandurfden om deze periode in de woning te blijven, kregen tijdelijk een andere woning aangeboden.' 'Een project van deze omvang is echt een regelrechte aanslag op je privacy. Rond de twaalfde werkdag wordt bij de gemiddelde bewoner dan ook echt de irritatiegrens wel bereikt. Belangrijk was het dat we gedurende het hele project naar de bewoners zijn blijven luisteren. En dat haalt een hoop van de irritaties weg', vullen projectleider vastgoedbeheer Marcel Jacobs en rayonopzichter Willie Janssen Steenberg van Maasland aan.

JAREN VOORUIT

De corporatie vindt het belangrijk dat haar huurders in een goede en veilige woning wonen en heeft dit in haar meerjarenonderhoudsbeleid vastgelegd. Het project betekent een grote investering. 'Neem alleen al de hogere kosten van HR++-glas ten opzichte van gewoon glas. Een bewuste keuze, want als je het doet, moet je het ook meteen goed doen. Zo zorg je ervoor dat de woningen de komende jaren kwalitatief goed zijn en blijven', zegt rayonopzichter Willie Janssen Steenberg. 'En het mooie is, dat wij geen huurverhoging hebben gekregen. Wij vonden dat als bewonerscommissie toch wel getuigen van een grote klantgerichtheid. En als de berekeningen kloppen, wordt onze energierekening straks een stuk lager. Voor bewoners zijn dat natuurlijk heel belangrijke zaken', concludeert Jos van de Wolk.

TEVREDEN BEWONER

Jos van de Wolk is niet zomaar een bewoner. Hij is ook voorzitter van de bewonerscommissie en vanuit die functie meldt hij dat iedereen zeer tevreden is over het verloop en de resultaten van het project. 'Eigenlijk kan ik geen minpunten noemen. Ik vind het best bijzonder wat er hier is gebeurd. De corporatie heeft het project volledig samen met de bewoners opgepakt. Ook daardoor verliep het project zeer voorspoedig en volledig volgens planning. Maasland heeft over alles heel duidelijk gecommuniceerd en als er toch iets was, kon je meteen bellen met degene die verantwoordelijk was. Over de resultaten ben ik – evenals de overige bewoners – zeer te spreken. Er is een duidelijk verschil met de situatie van voordat het onderhoud was uitgevoerd. Het wordt sneller warm in huis en door de nieuwe centrale afzuiging wordt

De maatregelen

Het plan van Woonmaatschappij Maasland omvatte energiebesparing, onderhoud van de woningen en vernieuwing van de keukens en badkamers. De maatregelen voor energiebesparing zijn gebaseerd op het EPA (Energie Prestatie Advies) van de Woonbond. Vervolgens is samen met de bewoners bepaald wat er uiteindelijk wel en niet gedaan zou worden, met uitzondering van aanpassingen op het gebied van gas, water en licht en veranderingen aan de buitenkant van de woningen. Die werden in ieder geval uitgevoerd.

Alle woningen zijn voorzien van dubbelglas (HR++) en de spouwmuren en daken zijn geïsoleerd. Bovendien zijn de bestaande ketels vervangen door HR-ketels. Stuk voor stuk toepassingen om het energieverbruik zo laag mogelijk te krijgen. Daarnaast zijn keukens, badkamers en toiletten vernieuwd en aangesloten op een mechanisch afzuigstelsel. Verder zijn ventilatieroosters aangebracht om goed te kunnen ventileren. Buiten zijn kozijnen, deuren en ramen vervangen en geschilderd, de gevels en daken zijn hersteld en er zijn lichtpunten op voor- en achtergevels aangebracht.

het vocht goed afgevoerd. Bovendien ziet de woning er veel beter uit met de nieuwe deuren en ramen. Wat we als bewoners ook heel prettig vonden, was dat we veel keuzevrijheid hadden. Zo mochten we zelf bepalen of we een andere keuken wilden en of we de badkamer wilden vergroten. In de modelwoning van de corporatie konden we kijken naar en kiezen uit verschillende keukenfronten, kranen, kleuren, tegels en type voordeuren. En omdat de woonomgeving ook is opgeknapt, ziet de wijk er echt prachtig uit.'

Honderden euro's besparen

De maatregelen die op de grond van het Energieprestatieadvies (EPA) 2004 van de Woonbond in De Veerkamp zijn genomen, leveren een aanzienlijke besparing op.

- gemiddeld verbruik vóór het onderhoud: 1.850 m³ gas per jaar
 - gemiddeld verbruik ná het onderhoud: ongeveer 1.000 m³ gas per jaar
- De gemiddelde besparing bedraagt ongeveer 800 m³ gas per jaar. Uitgaande van een gasprijs van 0,67 euro per m³ levert dit een gemiddelde besparing van ruim 500 euro per jaar op.

EPA is een advies van een gecertificeerde adviseur over efficiënter energiegebruik in een woning. In een EPA worden bijvoorbeeld maatregelen als dubbelglas, hoogrendementsketels of spouwisolatie aangeraden. Daarbij wordt op een rijtje gezet wat die maatregelen kosten, welke besparing aan gas en elektra ze opleveren en in hoeveel tijd de investeringen kunnen worden terugverdiend.

U kunt veel doen om uw woning energiezuinig te maken

Bij het verbeteren van een huurwoning mogen huurders vaak meer dan ze denken. Bijvoorbeeld de zolder isoleren, radiatorfolie aanbrengen of waterleidingen een 'jasje' aantrekken. Door zelf te klussen spaart u niet alleen het milieu; het levert u geld op. Voor ingrijpende klussen, zoals de zolder isoleren, moet uw verhuurder wel toestemming geven. Veel verhuurders doen dat graag en geven u bovendien nog advies hoe u het beste te werk kunt gaan. Zeker als de verhuurbaarheid van de woning gelijk blijft of verbetert. Sinds 2003 hebben huurders meer (wettelijke) mogelijkheden om hun huurwoning te verbeteren. Zo hoeft u de woning niet meer achter te laten in de oorspronkelijke staat. Het is dan wel belangrijk dat u vooraf goed overlegt met de verhuurder. Verhuurders staan vaak positief tegenover goed uitgevoerde verbeteringen. Als u hierover vooraf goede afspraken maakt met uw verhuurder, krijgt u mogelijk een deel van uw investering vergoed.

DUIDELIJKE AFSPRAKEN

Op www.verbeteruwhuurwoning.nl kunt u brochures downloaden over energiebesparing en andere veel voorkomende klussen in de woning. De informatie geeft handvatten voor een goede voorbereiding, het maken van afspraken met de verhuurder, de keuzemogelijkheden per klus en – als u zelf minder handig bent of ingrijpend wilt verbeteren – het maken van afspraken met een uitvoerend bedrijf.

MET ZELF KLUSSEN ENERGIE BESPAREN

Als uw verhuurder op korte termijn geen plannen heeft om uw woning te verbeteren, kan het de moeite waard zijn om zelf aan de slag te gaan. Als u de maatregelen zelf uitvoert, kunt u ze vaak binnen enkele jaren weer terugverdienen omdat uw stookkosten lager worden. Een extra voordeel is dat uw woning comfortabeler wordt.

De volgende klussen zijn makkelijk uitvoerbaar voor doe-het-zelvers:

- het dichten van kieren en naden om tocht te voorkomen;
- het isoleren van leidingen van de verwarming in een onverwarmde ruimte;
- het aanbrengen van radiatorfolie achter een radiator;
- het isoleren van het dak aan de binnenzijde (kijk op www.milieucentraal.nl, trefwoord dakisolatie).

BEDRIJF INSCHAKELEN

Als u uw woning ingrijpender wilt verbeteren, kunt u overwegen om een bedrijf in te schakelen om de maatregelen uit te voeren. Veel isolatiemaatregelen kunt u beter door een gespecialiseerd bedrijf laten aanbrengen. Spouwmuurisolatie kan het beste door een gecertificeerd bedrijf worden gedaan. Voor dit soort maatregelen heeft u altijd toestemming van uw verhuurder nodig.

ENERGIETIP 5

Zet een koelkast met de achterkant minstens tien centimeter van de muur af. Het apparaat gebruikt minder energie als de warmte die aan de achterkant vrij komt gemakkelijk weg kan. Houd de achterzijde van de koelkast stofvrij. Plaats de koelkast op een koele plaats, niet te dicht bij een verwarming, fornuis of in de zon.

Kies zelf uw energieleverancier

Vroeger had u geen keus. Uw woning was voorzien van gas, licht en water en aan het eind van de maand werd daarvoor de rekening gepresenteerd. Nu gaat dat heel anders. In de meeste gevallen bepaalt u zelf van welke leverancier u energie wilt afnemen. Maar welke energieleverancier kies je dan? Wie levert waar voor uw geld? Wij zetten op een rijtje waar u op kunt letten als u overweegt van energieleverancier te wisselen.

Stap 1: Verzamel informatie over de leveranciers en hun aanbod

U kunt natuurlijk zelf de websites van de verschillende energieleveranciers bekijken en vergelijken. Handiger is het om naar www.energieleveranciers.nl te surfen. Deze site is als beste getest op onafhankelijkheid en volledigheid. U vult uw postcode en huisnummer in en uw geschatte jaarverbruik van gas en stroom. U krijgt dan een overzicht van leveranciers met prijzen, voorwaarden, looptijden van de contracten en wat u ervoor krijgt. Ook is hier informatie te vinden over hoe klanten de service hebben ervaren. Let op: vaak zijn de laagste prijzen aanbiedingen met een actietarief voor een beperkte tijd.

ENERGIETIP 6 EN 7

Heeft u een vaatwasser? Laat die dan niet voorspoelen. Dat is niet nodig. Voorspoelen kost energie en water. Verwijder etensresten handmatig. Hoe hoger de watertemperatuur, des te meer energie de afwasmachine gebruikt. Over het algemeen is de laagste temperatuur voldoende voor een niet al te vuile vaat.

Laat de was bij mooi weer buiten drogen. Dat scheelt u afhankelijk van het type wasdroger en het aantal droogbeurten tussen 10 en 80 euro per jaar op de energierekening.

Wist u dat...

••• u per jaar zo'n 55 euro op de energierekening kunt besparen als u 5 gloeilampen in huis vervangt door spaarlampen? Spaarlampen zijn in aanschaf wel duurder dan gloeilampen, maar ze gaan veel langer mee en gebruiken 4 keer zo weinig elektriciteit.

••• u door op gas te koken veel kunt besparen? Op jaarbasis kost koken op gas gemiddeld 42 euro per huishouden, terwijl een elektrische kookplaat bijna 100 euro per jaar per huishouden kost. Koken op gas in plaats van elektriciteit kan dus jaarlijks geld besparen. Gebruikt u een gasoven in plaats van een elektrische

Stap 2: Bepaal wat voor u belangrijk is

Als zekerheid voor u belangrijk is, kunt u het beste kiezen voor een vaste prijs en een lange contractduur. Als u goede service belangrijk vindt, kunt u het beste een leverancier kiezen die een positieve score heeft gekregen van de gebruikers. Als het milieu voor u belangrijk is, kunt u kiezen voor groene stroom en/of voor groen gas.

Stap 3: Meldt u aan bij de energieleverancier van uw keuze

Als u wilt overstappen, hoeft u zich niet af te melden bij uw huidige leverancier. Dit regelen de maatschappijen onderling. Als u niet recent bent overgestapt, dan heeft u waarschijnlijk een contract voor onbepaalde tijd. Dit contract kunt u zonder boete opzeggen. Wel geldt er een opzegtermijn van dertig dagen. Als u recent bent overgestapt, heeft u vaak een contract voor een bepaalde termijn. Stapt u tussentijds over, dan krijgt u meestal een boete. U kunt dan beter wachten tot die termijn is afgelopen. Neem bij overstappen altijd de meterstanden op en geef die door aan uw oude leverancier en noteer deze ook voor uzelf.

WoonEnergie: goedkope energie via uw woningcorporatie

Woningcorporaties vinden het milieu belangrijk. Daarom heeft een aantal corporaties WoonEnergie opgericht. Doordat zij gezamenlijk energie inkopen, kunnen zij hun huurders goedkope energie leveren tegen goede voorwaarden. WoonEnergie biedt standaard groene stroom en gas aan. U krijgt de garantie dat de prijs altijd behoort bij de laagste drie aanbieders onder vergelijkbare voorwaarden. Ook kent WoonEnergie geen stilzwijgende verlenging en is de klantenservice gratis.

Alleen huurders van woningcorporaties die zich hebben aangesloten bij WoonEnergie kunnen gebruikmaken van dit aanbod. Op www.woonenergie.nl kunt u nalezen of uw verhuurder daarbij hoort. Als u overstapt naar WoonEnergie verandert er verder weinig. Het enige waaraan u de overstap merkt, is uw energierekening. Die is lager. Het voordeel was vorig jaar gemiddeld 60 euro per jaar.

Groene stroom

Behalve 'grijze' elektriciteit bestaat er ook 'groene' stroom. Groene stroom wordt opgewekt met duurzame bronnen zoals zonlicht, wind, waterkracht of biomassa. Groene energie is beter voor het milieu dan grijze. Voor uw portemonnee maakt het niet zo veel uit of u groene of grijze stroom afneemt, maar het milieu vaart er veel beter bij als u voor groen kiest. Groene stroom heet ook wel EcoStroom, Natuurstroom of Groene Energie. Sommige energieleveranciers bieden twee soorten aan: elektriciteit van de schoonste bronnen zon, water en wind, of iets goedkopere elektriciteit van de wat minder schone bron biomassa.

CONTROLE

De energieleverancier moet ervoor zorgen dat er net zo veel groene elektriciteit op het net gezet wordt, als in een bepaalde periode wordt gebruikt. Dit wordt ook gecontroleerd.

Groen gas

Een klein aantal leveranciers biedt groen gas aan. Anders dan bij groene stroom, gelden daar geen wettelijk regels voor. De energieleveranciers compenseren de uitstoot van het broeikasgas CO₂. Ze doen dit door bomen aan te planten (bij het groeien nemen bomen CO₂ op) of door te investeren in energie van duurzame bronnen (zonlicht, wind, waterkracht of biomassa).

Milieu Centraal: betrouwbare informatie over energie en milieu

Alles over energie en milieu in het dagelijks leven. Dat is het motto van de voorlichtingsorganisatie Milieu Centraal. Consumenten kunnen er terecht voor praktische en betrouwbare informatie over energie en milieu. De kennismedewerkers van Milieu Centraal verzamelen de informatie en toetsen samen met een forum van onafhankelijke deskundigen de betrouwbaarheid van de informatie.

De website www.milieucentraal.nl biedt erg veel actuele informatie over energiebesparing en milieu. De onderwerpen lopen uiteen van klussen en verbouwen, tot zuinig autorijden,

ongedierte in huis, voeding, elektrische apparaten en afval. Als u vragen heeft kunt u die telefonisch stellen (0900-1719, 19 cent per minuut) of per e-mail (info@milieucentraal.nl).

Milieu Centraal heeft de inhoud van deze energiekant geleverd, in samenwerking met Aedes en Nestas communicatie.

Colofon

aedes
vereniging van woningcorporaties

Een uitgave van
© Aedes vereniging van woningcorporaties

Teksten
Milieu Centraal en Nestas communicatie

Vormgeving
Myra Goudappel, TypoDynamo.nl

Foto's en illustraties
Milieu Centraal, Roodbont b.v., www.flip.nl, ANP Photo, Feenstra Fotografie Almere.

Aan deze krant kunnen geen rechten worden ontleend. Niets uit deze uitgave mag worden gebruikt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.